

JOSEP
BAUCELLS
I PEPITA
JORBA

2ⁿ
CURS

**LLENGUATGE MUSICAL
GRAU PROFESSIONAL**

EL MEU LLIBRE DE MÚSICA IRENEU SEGARRA

Primera edició, octubre de 2018
© Josep Baucells Colom i Pepita Jorba
Planell, 2018, pel text
Disseny i maquetació: Blanca Hernández

La propietat d'aquesta edició és de
Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
Ausiàs Marc, 92-98, 08013 Barcelona
ISBN: 978-84-9883-920-3
Dipòsit legal: B. 22.758-2018
Limpergraf. c, Mogoda, 29-31
08291 Barberà del Vallès

Aquest llibre ha estat pensat, produït i confeccionat a Catalunya.
Fent-ho així, promovem els nostres autors, ajudem a crear i man-
tenir llocs de treball a les nostres indústries gràfiques i estalviem
transportos i les consegüents emissions de CO₂.

índex

4	presentació
7	quadre de continguts
8	orientacions
10	vocabulari
13	unitat 1
23	unitat 2
31	unitat 3
45	unitat 4
53	unitat 5
65	unitat 6
73	unitat 7
83	unitat 8
91	unitat 9

Presentem una nova edició del llibre de 2n curs de grau professional amb l'objectiu que sigui una eina de treball útil i interessant en el camí d'aprenentatge del llenguatge musical, adaptat als plans d'estudi actuals.

Hem distribuït els continguts en nou unitats de treball, pensades perquè es puguin programar i distribuir les tasques pels nou mesos del curs escolar. Tot i així, el tipus de treball permet que el professorat en fixi l'ordre, la dedicació i el grau d'aprofundiment segons el nivell i la resposta de l'alumnat.

Volem remarcar que el seu contingut està inspirat en els materials de la sèrie *El meu llibre de música*, del P. Ireneu Segarra.

Cada una de les nou unitats de treball conté diferents apartats: obra de començament d'unitat de treball, exercicis d'entonació, de ritme, de lectura musical, de lectura a primera vista i, en algunes unitats, un treball d'anàlisi.

Els continguts que es treballen estan presentats de manera gradual pel que fa a tonalitats, elements rítmics i anàlisi i forma, però no s'exclou que es puguin treballar altres continguts de més complexitat que puguin presentar-se en les obres que es treballin a criteri del professorat i, també, afegir tot el treball de creació i improvisació que es trobi oportú segons el nivell i les característiques de l'alumnat.

Es pot observar que en aquesta edició hi hem incorporat diversitat de propostes metodològiques per als diferents exercicis i, també, orientacions didàctiques de caràcter general per als diferents apartats. El professorat les pot utilitzar, afegir o variar segons el seu criteri. També es pot trobar en aquesta publicació un apartat dedicat al vocabulari d'anàlisi.

Entenem que és molt important partir d'una observació auditiva de la música, per tal de descobrir la particularitat de cada element o procediment que es treballi i sentir-ne la funció dins el context de la música.

JOSEP BAUCCELLS I PEPITA JORBA

quadre de continguts

UNITAT	MELODIA / TONALITAT	RITME	ANÀLISI / FORMA MUSICAL
1	Re Major Elements bàsics de la tonalitat Escala, acords	Síncopes Fuses en compassos simples de denominador 4	Minuet W. A. Mozart (1756-1791)
2	La Major 2es majors, menors i augmentades	Tresets de semicorxera i de fuses Fuses en compassos simples de denominador 4	
3	Fa # menor El doble diesi i el doble bemoll	Fuses en compassos simples de denominador 8 Polirítmia en compàs 4/8	Sonatina L. v. Beethoven (1770-1827)
4	Mi \flat Major 4es augmentades 5es disminuïdes	Fuses en compàs simple i compost de denominador 8 Polirítmies en compàs 2/8 i 9/8	
5	Do menor Interval de 7a	Grups artificials equivalents a un temps en compàs simple i compost	Petita fuga a 3 veus G. F. Händel (1685-1759)
6	Mi Major Acord de D7	Fuses, grups artificials, síncopes de diferents durades en compàs simple i compost	
7	Do # menor Enharmonia	Canvis de compàs Equivalències: - temps = temps - figura = figura	Tema amb variacions R. Schumann (1810-1856)
8	La \flat Major Escala major mixta	Canvis de compàs simple i compost amb denominadors iguals i diferents	
9	Fa menor Escala menor mixta	Compassos d'amalgama: 5/8 i 7/8 Polirítmies amb i sense canvis de compàs	Rondó W. A. Mozart (1756-1791)

Melodia/harmonia/tonalitat:

Les tonalitats que es presenten a les lectures de cada capítol estan pensades perquè l'alumnat aprofundeixi i aconsegueixi autonomia i així establir bases per a desenvolupar-se en qualsevol altra tonalitat.

Les propostes d'exercicis d'entonació, en general, segueixen la tonalitat del capítol i a partir d'una proposta variada d'exercicis.

Lectura ritmicomelòdica:

Les lectures de cada unitat de treball presenten propostes didàctiques específiques. A més d'aquestes, es detallen unes orientacions generals que cal aplicar als exercicis de les diferents unitats, amb el grau d'aprofundiment que el professorat cregui convenient:

Cantar sempre l'escala i els acords de la tonalitat.

Efectuar un treball d'interiorització i memorització de manera sistemàtica.

En els exercicis a dues o tres veus, practicar l'afinació nota a nota molt lentament.

Lectura rítmica:

Es presenten uns exercicis de lectura rítmica per a cada unitat amb propostes didàctiques específiques per a cada exercici. A més d'aquestes, es detallen unes orientacions generals que cal aplicar als exercicis amb el grau d'aprofundiment que es cregui convenient:

Segons la complexitat de l'exercici, treballar-lo amb subdivisió del temps i després sense subdivisió.

Practicar els exercicis marcant la pulsació, i també, el compàs.

Els exercicis de polirítmia, practicar-los a dues mans, dues veus i també fent grups.

Efectuar un treball d'interiorització i memorització de manera sistemàtica.

Lectura a vista:

Presentem uns exercicis de lectura a vista per a cada unitat. Aquestes lectures estan pensades per a fer-ne una interpretació tal com es demana a cada exercici i sense estudi previ. El nivell de dificultat és volgutament senzill respecte al contingut de les lectures de la unitat per tal que l'alumnat s'entreni en aquest tipus de treball.

Recomanem, primer, cantar l'escala corresponent a la tonalitat de la lectura.

Establir la pulsació abans de començar la lectura.

Utilitzar el temps que s'indica per a la seva preparació.

Es pot completar el treball interpretant-les a diferents velocitats.

Anàlisi/formes:

Indiquem un model d'esquema per a la realització de l'anàlisi:

Períodes o seccions: indicarem amb A, B...

Funcions formals bàsiques de les seccions/períodes:

Tema principal: secció/període on trobem el tema principal. Ho indicarem amb *TP*.

Contrast: secció/període amb canvis significatius pel que fa al ritme, la tonalitat, el caràcter, etc. Ho indicarem amb *C*.

Repetició del tema principal: secció/període on tornem a trobar el tema principal. Aquesta repetició pot presentar diferències o canvis respecte al tema principal inicial. Ho indicarem amb *RTP*.

Frases: elements musicals dintre dels períodes/seccions. Ho indicarem amb a1, a2... b1, b2...

Cadències: determinarem el compàs on es produeix el repòs. Ho indicarem amb *CAD*.

Tonalitat: indicarem la tonalitat principal de la peça i si hi hagués algun canvi de tonalitat, indicarem entre quins compassos es produeix.

CC: indicarem el nombre de compassos que comprenen els períodes o les seccions i les frases; el número de compàs on es produeix el repòs de la cadència, i el número de compàs on es produeix el canvi de tonalitat.

Exemple d'esquema:

A cc. 1 - cc. 8	<i>TP</i> cc. 9 - cc. 16	B cc. 17 - cc. 24	C	A	<i>RTP</i>
a1 cc. 1 - cc. 4	a2 cc. 5 - cc. 8	b1 cc. 9 - cc. 12	b2 cc. 13 - cc. 16	a1 cc. 17 - cc. 20	a2 cc. 21 - cc. 24
	<i>CAD</i> cc. 8		<i>CAD</i> cc. 16		<i>CAD</i> cc. 24
Sol M			Mi m cc. 12	Sol M cc. 17	

unitat 1

- ▶ Tonalitat de Re i Sol Major
- ▶ Síncopes
- ▶ Fuses en compassos simples, denominador 4
- ▶ Lectura ritmicomelòdica i rítmica
- ▶ Lectura a vista
- ▶ Anàlisi: Minuet en Sol Major (W. A. Mozart)

Calma sonrient

W. A. Mozart (1756-1791)

Larghetto §

6

12

17

Musical score for measures 17-21. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top, and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature has two sharps (F# and C#). The melody in the top staff features eighth and sixteenth notes with slurs and accents. The piano accompaniment in the grand staff includes chords and moving lines in both hands.

22

Musical score for measures 22-26. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top, and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature has two sharps. The melody continues with eighth and sixteenth notes. The piano accompaniment includes dynamic markings: *f* (forte) in measure 24 and *p* (piano) in measure 25.

27 Φ

Musical score for measures 27-31. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top, and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature has two sharps. Measure 27 begins with a fermata over the treble staff. The piano accompaniment features a *cresc.* (crescendo) leading to a *f* (forte) dynamic in measure 28, followed by a *p* (piano) dynamic in measure 29. A second ending bracket with a double bar line and a '2' is shown above the treble staff in measure 29.

32

Musical score for measures 32-36. The system consists of three staves: a single treble clef staff at the top, and a grand staff (treble and bass clefs) below. The key signature has two sharps. The melody in the top staff continues with eighth and sixteenth notes. The piano accompaniment in the grand staff includes chords and moving lines in both hands.

37 *pp*

fp *fp*

41 § Ⓞ CODA

cresc. *f*

Publicacions de l'Abadia de Montserrat

ISBN 978-84-9883-920-3

0 4 6 8 8

9 788498 839203